

[Christmas Møller.]

ikke kunne holde; Kellogg-Pagten var jo brudt sammen af sig selv, naar dette Ragnarok var indtraadt. Jeg vil gerne understrege, at den højtærede Udenrigsminister her udtalte sig meget skarpere og tydeligere, end det i hans Ungdom var hans Vane, om, hvorvidt der kunde blive Krig en Gang i Fremtiden; han udtalte meget skarpere og tydeligere, at den Mulighed maatte man have for Øje.

Den højtærede Udenrigsminister siger, at saa ender det hele i Ragnarok. Ja, i 1914 endte det i Ragnarok for de fleste Lande i Verden, men ikke for vort Land, og den højtærede Udenrigsminister vil ikke bestride, at det var Neutralitetspolitikken, som den var anerkendt fra andre Lande, som bevirkede, at Danmark kunde holde sig udenfor Krigen. Den højtærede Udenrigsminister vil dog utvivlsomt heller ikke bestride, at havde vi haft tilsvarende Foranstaltninger som Kellogg-Pagten og Folkeforbundet i 1914, havde vi haft Forpligtelser med Hensyn til økonomiske Sanktioner, saa kunde Stillingen meget nemt være blevet, ja, saa vilde den være blevet denne, at vi ikke kunde føre denne Neutralitetspolitik, som jo først og fremmest var en Handelsneutralitetspolitik, og dette kunde have ført til overmaade farlige Konsekvenser for vort Land. Derfor understreger jeg de Betragtninger, som den højtærede Udenrigsminister gjorde gældende, at Stillingen i Dag er en anden; og derfor er en saadan objektiv Redegørelse naturlig.

Jeg tror ikke, den højtærede Udenrigsminister har Ret i, at det vilde være formaalsløst og til ingen Nytte at faa en saadan Redegørelse, saa usikkert som hele dette Forhold ligger, saa forskelligartede Betragtningerne er. Naar fremtrædende Statsmænd i Genève har udtalt sig om Problemet paa den Maade, at Neutralitetspolitikken er ved at skifte Karakter, er jeg aldeles uenig med den højtærede Udenrigsminister i, at dette Spørgsmaal er prøvet mange Gange; tværtimod, man kan sige, at der aldeles ikke hersker Klarhed, men tværtimod Uklarhed paa hele dette Omraade.

Den højtærede Udenrigsminister interesserede sig ikke meget for Sverige. Det er altid en noget ejendommelig Maade, man fra Udenrigsministerens og hans Partiers Side tager paa Spørgsmaalet om nordisk Samvirke; i det Øjeblik det har Interesse for dem, er de overmaade ivrige for, at vi skal vedtage Love paa Linie med Norge

og Sverige, at vi ikke skal gaa udenfor den skandinaviske Lovgivning, at vi skal søge at faa alt indrettet med saa megen Lighed som muligt. Men i samme Øjeblik Spørgsmaalet kan være de Herrer ubehageligt, interesserer det dem overmaade lidt.

Det svenske liberale Partis Fører, Hr. Löfgren, sendte jo oven i Købet en Hilsen ned til den højtærede Udenrigsminister og udtalte sig om den isolerede danske Afrustning. Per Albin Hansson omtaler det i en Artikel paa denne Maade, at han sender nogle Advarselsord ned til den danske Afrustning:

„I detta program finnes icke rum för den isolerade avrustningen och Eliel Löfgren fann sig böra säga ett litet varningens ord till våra grannar hinsidan Öresund.“

Han sendte altsaa ligefrem en Hilsen ned til den danske Udenrigsminister, en lignende Hilsen, kan man sige, som den tidligere liberale Udenrigsminister Marks von Würtemberg og andre fremtrædende svenske Statsmænd har sendt angaaende Afrustningen til de Herrer.

Men jeg gentager, at det, der er Hovedindholdet i vort Forslag, er den objektive Redegørelse for, hvordan Danmarks internationale Stilling er. Jeg har i min Tale søgt at paavise — og jeg har vel ogsaa Lov til at sige: paa en saadan Maade, at Udenrigsministeren end ikke gjorde Forsøg paa at rokke ved denne Paavisning —, at der Europa over er ved at ske en Forskydning fra Neutralitetspolitikken til Solidaritetspolitikken, en Forskydning, som er i Udvikling, og som man ikke kan vente er standset, fordi en saadan Udvikling utvivlsomt ikke foreløbig standser. Her er det da, vi fra vor Side siger: Skal vi ikke have en Redegørelse for, hvorledes Forholdene under denne nye Politik, Solidaritetspolitikken, med Hensyn til vore Rettigheder og Pligter ligger? Jeg tillader mig da endnu en Gang at anbefale vort Forslag til Vedtagelse.

Alsing Andersen: Baade her i Dag og ligeledes i de Forhaandsanmeldelser af Dagens Begivenhed, som vi har set i Pressen, har det ærede Medlem Hr. Christmas Møller, Forslagsstilleren her i Dag, betonet, at Formaalet med dette Forslag til Beslutning skulde være at skaffe klar Besked, at skaffe objektiv Besked om vore internationale Pligter. Det ærede Medlem har udtalt til Pressen, til „Berlingske Tidende“ bl. a., i en Slags bekymret Tone sin Beklagelse af, at dette Spørgsmaal var Genstand for Strid